

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І.І. МЕЧНИКОВА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Одеського національного
університету імені І. І. Мечникова
від «15» 12 2025 р., протокол № 5

Голова Вченої ради Вячеслав ТРУБА

Введено в дію наказом ректора Одеського
національного університету імені І. І. Мечникова
№ 115-02 від 24.12 2025 р.

Ректор Вячеслав ТРУБА

АНТИКОРУПЦІЙНА ПРОГРАМА
Одеського національного університету імені І. І. Мечникова

Преамбула

Цією Антикорупційною програмою (далі – Програма) Одеський національний університет імені І. І. Мечникова (далі – ОНУ) проголошує, що його керівник та посадові особи, інші працівники, здобувачі освіти, у своїй внутрішній діяльності, а також у правовідносинах із діловими партнерами, органами державної влади, органами місцевого самоврядування, керуються принципом «нульової толерантності» до будь яких проявів корупції і вживатимуть всіх передбачених законодавством заходів щодо запобігання, виявлення та протидії корупції і пов'язаним з нею діям (практикам).

Ця Програма розроблена відповідно до Конституції України, Закону України «Про запобігання корупції» (далі — Закон), Закону України «Про засади державної антикорупційної політики в Україні на 2021-2025 роки», Типової антикорупційної програми юридичних осіб, затвердженої наказом Національного агентства з питань запобігання корупції (далі – Національне агентство) від 10 грудня 2021 року № 794/21 та зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 31 грудня 2021 року за № 1702/37324, Методології управління корупційними ризиками, затвердженої наказом Національного агентства від 28 грудня 2021 року № 830/21 та зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 17 лютого 2022 року за № 219/37555, інших законодавчих та нормативних актів та іншого антикорупційного законодавства України.

І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Терміни, які вживаються у Програмі

Для цілей Програми використовуються наступні основні поняття:

антикорупційна експертиза – діяльність із виявлення в локальних нормативних актах або організаційно-розпорядчих актах, правочинах, проєктах локальних нормативних актів або організаційно-розпорядчих актів положень, які самостійно чи у поєднанні з положеннями інших актів можуть сприяти вчиненню корупційних правопорушень або правопорушень, пов'язаних з корупцією;

близькі особи – особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом і мають взаємні права та обов'язки із суб'єктом, зазначеним у частині 1 статті 3 Закону України «Про запобігання корупції» (крім осіб, взаємні права та обов'язки яких із суб'єктом не мають характеру сімейних), у тому числі особи, які спільно проживають, але не перебувають у шлюбі, а також – незалежно від зазначених умов – чоловік, дружина, батько, мати, вітчим, мачуха, син, дочка, пасинок, падчерка, рідний брат, рідна сестра, дід, баба, прадід, прабаба, внук, внучка, правнук, правнучка, зять, невістка, тесть, теща, свекор, свекруха, усиновлювач чи усиновлений, опікун чи піклувальник, особа, яка перебуває під опікою або піклуванням згаданого суб'єкта;

корупційне правопорушення – діяння, що містить ознаки корупції, вчинене особою, зазначеною у частині 1 статті 3 Закону України «Про запобігання корупції», за яке законом встановлено кримінальну, дисциплінарну та/або

цивільно-правову відповідальність;

корупційний ризик – імовірність вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення, іншого порушення Закону України «Про запобігання корупції», що негативно вплине на діяльність ОНУ;

корупція – використання особою, зазначеною у частині 1 статті 3 Закону України «Про запобігання корупції», наданих їй службових повноважень чи пов'язаних з ними можливостей з метою одержання неправомірної вигоди або прийняття такої вигоди чи прийняття обіцянки/пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб або відповідно обіцянка/пропозиція чи надання неправомірної вигоди особі, зазначеній у частині першій статті 3 цього Закону, або на її вимогу іншим фізичним чи юридичним особам з метою схилити цю особу до протиправного використання наданих їй службових повноважень чи пов'язаних з ними можливостей;

неправомірна вигода – грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, будь-які інші вигоди нематеріального чи не грошового характеру, які обіцяють, пропонують, надають або одержують без законних на те підстав;

нульова толерантність до корупції – абсолютна нетерпимість до корупції у будь-яких її проявах;

подарунок – грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, які надають/одержують безоплатно або за ціною, нижчою мінімальної ринкової;

пряме підпорядкування – відносини прямої організаційної або правової залежності підлеглої особи від її керівника, в тому числі через вирішення (участь у вирішенні) питань прийняття на роботу, звільнення з роботи, застосування заохочень, дисциплінарних стягнень, надання вказівок, доручень тощо, контролю за їх виконанням;

потенційний конфлікт інтересів – наявність у особи приватного інтересу у сфері, в якій вона виконує свої службові чи представницькі повноваження, що може вплинути на об'єктивність чи неупередженість прийняття нею рішень, або на вчинення чи не вчинення дій під час виконання зазначених повноважень;

правопорушення, пов'язане з корупцією – діяння, що не містить ознак корупції, але порушує встановлені цим Законом вимоги, заборони та обмеження, вчинене особою, зазначеною у частині 1 статті 3 Закону України «Про запобігання корупції», за яке законом встановлено кримінальну, адміністративну, дисциплінарну та/або цивільно-правову відповідальність;

представник ОНУ – особа, уповноважена в установленому порядку діяти від імені або в інтересах ОНУ у відносинах із третіми особами;

приватний інтерес – будь-який майновий чи немайновий інтерес особи, у тому числі зумовлений особистими, сімейними, дружніми чи іншими позаслужбовими стосунками з фізичними чи юридичними особами, у тому числі ті, що виникають у зв'язку з членством або діяльністю в громадських, політичних, релігійних чи інших організаціях;

реальний конфлікт інтересів – суперечність між приватним інтересом особи та її службовими чи представницькими повноваженнями, що впливає на

об'єктивність або неупередженість прийняття рішень, або на вчинення чи не вчинення дій під час виконання зазначених повноважень;

суб'єкти декларування – особи, зазначені у пункті 1, підпункті «а» пункту 2 частини першої Закону України «Про запобігання корупції», інші особи, які зобов'язані подавати декларацію відповідно до цього Закону;

члени сім'ї – особи, які перебувають у шлюбі, а також їхні діти, у тому числі повнолітні, батьки, особи, які перебувають під опікою і піклуванням, інші особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом, мають взаємні права та обов'язки (крім осіб, взаємні права та обов'язки яких не мають характеру сімейних), у тому числі особи, які спільно проживають, але не перебувають у шлюбі.

2. Мета, цілі та сфери застосування

2.1. Метою цієї Програми є забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та протидії корупції, відповідності діяльності ОНУ вимогам антикорупційного законодавства з урахуванням кращих світових практик.

2.2. Ця Програма встановлює комплекс заходів (правил, стандартів і процедур) щодо запобігання, виявлення та протидії корупції в діяльності ОНУ, не менший за обсягом та змістом, ніж передбачений Законом України «Про запобігання корупції».

2.3. Заходи щодо запобігання, виявлення та усунення або мінімізації корупційних ризиків визнаються пріоритетними у діяльності ОНУ.

2.4. Ця Програма є обов'язковою для виконання усіма працівниками ОНУ, членами Наглядової ради ОНУ та органів громадського і студентського самоврядування, представниками ОНУ, здобувачами вищої освіти та іншими особами, які навчаються в ОНУ, або залучені до реалізації заходів (проєктів) ОНУ, або виконують певну роботу (надають послуги) за договорами цивільно-правового характеру, укладеними з ОНУ.

2.5. Ця Програма застосовується у всіх сферах діяльності ОНУ, у тому числі у відносинах із діловими партнерами, офіційними особами, органами державної влади та органами місцевого самоврядування, іншими юридичними та фізичними особами.

2.6. Положення щодо обов'язковості дотримання та виконання цієї Програми включаються до Правил внутрішнього розпорядку ОНУ, положень про структурні підрозділи ОНУ, усіх трудових договорів (контрактів), посадових інструкцій працівників ОНУ, а також можуть включатися до договорів, які укладаються ОНУ.

2.7. Цілями цієї Програми є:

2.7.1. Створення ефективної системи правил, заходів і процедур, спрямованих на протидію та запобігання корупції.

2.7.2. Підвищення рівня корпоративної культури, формування у працівників та представників ОНУ, учасників освітнього процесу ОНУ нетерпимості до корупційної поведінки.

2.7.3. Формування у працівників ОНУ та ділових партнерів розуміння

принципів і змісту цієї Програми та підвищення у працівників ОНУ рівня знань основоположних норм антикорупційного законодавства.

2.7.4. Попередження та виявлення випадків вчинення працівниками ОНУ, або представниками, або здобувачами вищої освіти, або особами, які навчаються в ОНУ, корупційних правопорушень.

2.8. Ця Програма вводиться в дію наказом Ректора ОНУ після її обговорення з затвердження Вченої радою ОНУ.

9. Текст цієї Програми наявний у постійному відкритому доступі на офіційному сайті ОНУ для працівників, посадових осіб усіх рівнів, органів управління, представників та здобувачів вищої освіти ОНУ, інших осіб, які навчаються в ОНУ, а також для її ділових партнерів.

3. Відповідальне лідерство, ділова репутація та доброчесність

3.1. Ректор ОНУ, органи управління, посадові особи усіх рівнів ОНУ беруть на себе обов'язки формувати у працівників ОНУ нульову толерантність до корупції, що є основою ділової культури, повсякденної ділової практики та ділової репутації ОНУ, дотримання етичних стандартів, негативного ставлення до будь-яких проявів корупції, подаючи приклад власною поведінкою та здійснюючи ознайомлення з антикорупційним законодавством всіх працівників та контрагентів.

3.2. Ректор, органи управління ОНУ беруть на себе зобов'язання демонструвати лідерство та відповідальність стосовно:

3.2.1. дотримання вимог антикорупційного законодавства;

3.2.2. забезпечення належного впровадження, ефективного функціонування, періодичного аналізу, своєчасного перегляду і вдосконалення системи запобігання та протидії корупції в ОНУ з метою належного реагування на корупційні ризики в діяльності ОНУ;

3.2.3. поширення культури нульової толерантності до корупції у всіх сферах діяльності ОНУ;

3.2.4. призначення на посаду особи, відповідальної за реалізацію цієї Програми (далі – Уповноважена особа), забезпечення її належними матеріальними та організаційними умовами праці, сприяння виконанню Уповноваженою особою завдань і функцій, передбачених Законом України «Про запобігання корупції» та цією Програмою, забезпечення незалежності діяльності Уповноваженої особи;

3.2.5. заохочення посадових осіб усіх рівнів до демонстрації лідерства в запобіганні та протидії корупції у межах їх повноважень;

3.2.6. спрямування працівників на підтримку антикорупційної політики ОНУ та здійснення особистого внеску в результативність системи запобігання та протидії корупції;

3.2.7. інформування про політику запобігання та протидії корупції як усередині ОНУ, так і у відносинах з діловими партнерами, офіційними особами, органами державної влади, органами місцевого самоврядування, іншими юридичними та фізичними особами;

3.2.8. забезпечення відповідно до Закону України «Про запобігання корупції» умов для повідомлення інформації про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції»;

3.2.9. дотримання прав і гарантій захисту викривачів, передбачених Законом України «Про запобігання корупції»;

3.2.10. своєчасного та належного реагування відповідно до Закону на факти вчинення (можливого вчинення) корупційних або пов'язаних із корупцією правопорушень членами органів управління ОНУ, посадовими особами усіх рівнів, працівниками ОНУ.

4. Норми професійної етики

4.1. Ректор ОНУ, члени органів управління, посадові особи всіх рівнів, Уповноважена особа, працівники та представники ОНУ під час виконання своїх посадових (договірних) обов'язків:

4.1.1. Неухильно додержуються загальновизнаних етичних норм поведінки та вимог Кодексу академічної доброчесності учасників освітнього процесу ОНУ імені І.І. Мечникова;

4.1.2. Толерантно та з повагою ставляться до політичних поглядів, ідеологічних і релігійних переконань інших осіб;

4.1.3. Діють, незважаючи на особисті інтереси, особисте ставлення до будь-яких осіб, свої політичні, ідеологічні, релігійні або інші особисті погляди чи переконання;

4.1.4. Не розголошують і не використовують конфіденційну інформацію, що стала їм відома у зв'язку з виконанням своїх посадових (договірних) обов'язків, крім випадків, встановлених законом;

4.1.5. Компетентно, вчасно, результативно і відповідально виконують посадові (договірні) обов'язки, рішення та доручення ОНУ і посадових осіб, яким вони підпорядковані, підзвітні або підконтрольні, та не допускають зловживань і неефективного використання коштів і майна ОНУ.

4.2. Ректор ОНУ, органи управління, посадові особи всіх рівнів, Уповноважена особа, працівники, представники ОНУ утримуються від явно злочинних дій, рішень і доручень та вживають заходів щодо скасування таких рішень і доручень.

4.3. У разі отримання для виконання рішень чи доручень, які є явно злочинними, посадова особа, Уповноважена особа, працівник, представник ОНУ повинен негайно в письмовій формі повідомити про це безпосереднього керівника або Ректора ОНУ, або Міністерство освіти і науки України та Уповноважену особу.

4.4. Посадову особу, Уповноважену особу, працівника не може бути звільнено чи примушено до звільнення, притягнуто до дисциплінарної відповідальності чи піддано з боку керівництва іншим негативним заходам впливу або загрозі таких заходів впливу у зв'язку з відмовою від виконання рішень чи доручень, які є явно злочинними.

4.5. Посадові особи, працівники ОНУ, Уповноважена особа не можуть бути притягнуті до дисциплінарної відповідальності за відмову від участі в корупційних діяннях, навіть якщо така відмова може привести до втрати ОНУ конкурентної переваги або потенційної вигоди.

II. ПРАВА, ОБОВ'ЯЗКИ, ЗАБОРОНИ

1. Права та обов'язки Ректора ОНУ, посадових осіб усіх рівнів, працівників (крім Уповноваженої особи) та представників ОНУ

1.1. Ректор ОНУ, посадові особи усіх рівнів, працівники та представники ОНУ мають право:

1.1.1. Надавати пропозиції щодо вдосконалення цієї Програми;

1.1.2. Звертатися до Уповноваженої особи за консультаціями та роз'ясненнями щодо виконання цієї Програми, інших внутрішніх документів ОНУ стосовно запобігання корупції, антикорупційного законодавства;

1.1.3. Отримувати від Уповноваженої особи рекомендації щодо подальших дій у разі, якщо заплановані дії або рішення (правочини) можуть бути джерелом корупційних ризиків.

1.2. Ректор ОНУ, члени органів управління, посадові особи усіх рівнів, працівники та представники ОНУ зобов'язані:

1.2.1. Дотримуватися вимог Закону України «Про запобігання корупції», цієї Програми та прийнятих на її виконання внутрішніх документів, а також забезпечувати реалізацію цієї Програми;

1.2.2. Виконувати свої посадові (договірні) обов'язки з урахуванням законних інтересів ОНУ;

1.2.3. Невідкладно інформувати в передбаченому цією Програмою порядку Уповноважену особу, Ректора ОНУ або Міністерство освіти і науки України про випадки порушення вимог цієї Програми (або про випадки підбурювання до таких дій), вчинення корупційних або пов'язаних із корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції» Ректором ОНУ, членами органів управління, посадовими особами усіх рівнів, працівниками ОНУ або існуючими чи потенційними діловими партнерами;

1.2.4. Невідкладно інформувати в порядку, визначеному цією Програмою, про виникнення реального, потенційного конфлікту інтересів; вживати заходів для запобігання та врегулювання реального чи потенційного конфлікту інтересів; не вчиняти дій та не приймати рішень в умовах реального конфлікту інтересів;

1.2.5. Утримуватися від поведінки, яка може бути розціненою як готовність вчинити корупційне або пов'язане з корупцією правопорушення, пов'язане з діяльністю ОНУ;

1.2.6. Інформувати Уповноважену особу про здійснення та приймання ділової гостинності, дарування та отримання подарунків у порядку, визначеному ОНУ;

1.2.7. Брати до уваги та враховувати рекомендації Уповноваженої особи.

2. Заборонені корупційні практики

2.1. Ректору, членам органів управління, посадовим особам усіх рівнів, працівникам та представникам ОНУ забороняється:

2.1.1. Приймати пропозицію, обіцянку або одержувати неправомірну вигоду, а також просити надати таку вигоду для себе чи іншої фізичної або юридичної особи за вчинення чи невчинення будь-яких дій з використанням становища, яке вони займають в ОНУ, або у зв'язку з їх діяльністю на користь ОНУ, в інтересах того, хто пропонує, обіцяє чи надає таку вигоду, або в інтересах третьої особи;

2.1.2. Зловживати своїми повноваженнями, тобто умисно, з метою одержання неправомірної вигоди для себе чи іншої фізичної або юридичної особи використовувати свої повноваження всупереч інтересам ОНУ;

2.1.3. Пропонувати, обіцяти або надавати (безпосередньо або через третю особу) офіційним особам та/або їх близьким особам, іншим фізичним особам неправомірну вигоду за вчинення чи невчинення ними будь-яких дій/бездіяльності з використанням наданої їм влади, службового становища, повноважень для одержання або збереження будь-яких переваг для ОНУ;

2.1.4. Вчиняти дії та приймати рішення в умовах реального конфлікту інтересів;

2.1.5. Використовувати будь-яке майно ОНУ чи його кошти в особистих інтересах;

2.1.6. Організовувати, бути посередником або особисто здійснювати будь-які готівкові або безготівкові платежі чи розрахунки з діловими партнерами ОНУ, іншими фізичними або юридичними особами, якщо такі платежі чи розрахунки не передбачені законодавством або укладеними ОНУ правочинами;

2.1.7. Впливати прямо або опосередковано на рішення працівників ОНУ з метою отримання неправомірної вигоди для себе чи інших осіб;

2.1.8. Вчиняти будь-які дії, які прямо або опосередковано підбурюють інших працівників, посадових осіб усіх рівнів до порушення вимог Закону України «Про запобігання корупції» чи цієї Програми;

2.1.9. Дарувати й отримувати подарунки з порушенням вимог законодавства та цієї Програми щодо надання та приймання ділової гостинності та подарунків;

2.1.10. Після звільнення або іншого припинення співробітництва з ОНУ розголошувати або використовувати в інший спосіб у своїх інтересах інформацію, в тому числі конфіденційну, яка стала їм відома у зв'язку з виконанням своїх повноважень, договірних зобов'язань, крім випадків, встановлених законом.

2.2. ОНУ забороняє виплату офіційним особам заохочуючих платежів, зокрема з метою прискорення будь-яких формальних процедур, пов'язаних з отриманням дозвільних документів, або прийняття відповідних рішень на користь ОНУ, чи отримання інших переваг для ОНУ.

2.2.1. Не є заохочуючим платежем платіж за прискорений розгляд, сплачений на рахунок органу державної влади або органу місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації, офіційної особи, державного/місцевого бюджету, розмір та сплату якого передбачено законодавством (наприклад, платіж

за прискорену реєстрацію патентів).

2.2.2. Посадова особа, працівник або представник ОНУ, до якого звернена вимога про здійснення заохочуючого платежу, зобов'язаний повідомити особу, яка висуває таку вимогу, про заборону його здійснення, відмовити у здійсненні такого платежу, а також невідкладно поінформувати свого безпосереднього керівника та Уповноважену особу про отриману вимогу.

2.2.3. У разі виникнення у посадової особи, працівника або представника ОНУ будь-якого сумніву щодо належності платежу до заохочуючого і заборони його здійснення, така посадова особа, працівник або представник ОНУ повинен звернутися за консультацією до Уповноваженої особи.

2.3. Заборони діють без будь-яких територіальних обмежень, на території будь-якої держави, незважаючи на національні традиції, місцеву практику або умови конкуренції, що діють у цій державі.

ІІІ. ПРАВОВИЙ СТАТУС, ПРАВА І ОBOB'ЯЗКИ УПОВНОВАЖЕНОЇ ОСОБИ

1. Загальні положення

1.1. Правовий статус Уповноваженої особи визначається Законом України «Про запобігання корупції» та цією Програмою.

1.1.1. Уповноважена особа є посадовою особою ОНУ, яка призначається на посаду наказом Ректора.

1.1.2. Уповноважена особа підпорядкована, підзвітна та підконтрольна Ректору ОНУ.

1.2. Вимоги до особи, яка може бути призначеною Уповноваженою особою, встановлюються Законом України «Про запобігання корупції». Уповноваженою особою може бути фізична особа, яка здатна за своїми діловими та моральними якостями, станом здоров'я, освітою (має повну вищу освіту (спеціаліст, магістр)) та професійним рівнем виконувати відповідні обов'язки.

1.3. Не може бути призначена на посаду Уповноваженої особи особа, яка:

1.3.1. Має непогашену чи не зняту в установленому законодавством порядку судимість;

1.3.2. За рішенням суду визнана недієздатною чи дієздатність якої обмежена;

1.3.3. Звільнена з посад у державних органах, органах влади Автономної Республіки Крим, органах місцевого самоврядування за порушення присяги або у зв'язку з вчиненням корупційного правопорушення чи правопорушення, пов'язаного з корупцією, – протягом трьох років з дня такого звільнення.

1.4. Несумісною з діяльністю Уповноваженої особи є робота на посадах, зазначених у п. 1 частини першої статті 3 Закону України «Про запобігання корупції», а також будь-яка інша діяльність, яка створює реальний чи потенційний конфлікт інтересів з діяльністю юридичної особи.

1.5. У разі виникнення обставин несумісності Уповноваженої особи у дводенний строк із дня виникнення таких обставин така особа зобов'язана

повідомити про це Ректора ОНУ з одночасним поданням заяви про розірвання трудового договору з власної ініціативи.

1.6. Уповноважена особа може бути звільнена достроково з посади у разі:

1.6.1. Розірвання трудового договору з ініціативи Уповноваженої особи;

1.6.2. Розірвання трудового договору з ініціативи ОНУ;

1.6.3. Неможливості виконувати свої повноваження за станом здоров'я відповідно до висновку медичної комісії, що створюється за рішення спеціального уповноваженого центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я;

1.6.4. Набрання законної сили рішення суду про визнання її недієздатною та обмеження її цивільної дієздатності, визнання її зниклою безвісти та оголошення її померлою;

1.6.5. Набрання законної сили обвинувальним вироком суду щодо неї.

1.7. У разі звільнення з посади Уповноваженої особи ОНУ забезпечує невідкладне подання нової кандидатури на вказану посаду.

1.8. До виконання своїх функцій Уповноважена особа може залучати інших працівників ОНУ шляхом надання їм усних та письмових доручень та здійснення контролю за їх виконанням.

1.9. Здійснення Уповноваженою особою своїх функцій в ОНУ є незалежним. Втручання у діяльність Уповноваженої особи з боку Ректора ОНУ, членів органів управління, посадових осіб усіх рівнів, працівників, представників, ділових партнерів ОНУ, а також інших осіб не допускається.

2. Завдання та обов'язки

Уповноважена особа:

2.1. Забезпечує реалізацію цієї Програми.

2.2. Здійснює збір, обробку та систематизацію інформації, яка необхідна для виконання завдань, віднесених до його компетенції.

2.3. Розробляє та проводить заходи щодо запобігання корупційним правопорушенням в ОНУ, здійснює контроль за їх проведенням.

2.4. Надає структурним підрозділам ОНУ та його працівникам методичну та консультаційну допомогу з питань дотримання вимог антикорупційного законодавства, а також роз'яснення щодо застосування антикорупційного законодавства.

2.5. Вживає заходів до виявлення конфлікту інтересів та сприяє його усуненню, контролює дотримання вимог законодавства щодо врегулювання конфлікту інтересів, а також виявляє сприятливі для вчинення корупційних правопорушень ризики в діяльності посадових і службових осіб ОНУ, вносить їх керівникам пропозиції щодо усунення таких ризиків.

2.6. Надає допомогу працівникам ОНУ, які прирівнюються до осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, щодо заповнення та подання всіх видів декларацій, передбачених Законом «Про запобігання корупції».

2.7. У разі виявлення фактів, що можуть свідчити про вчинення корупційних

або пов'язаних з корупцією правопорушень працівниками ОНУ, інформує в установленому порядку про такі факти Ректора ОНУ.

2.8. Веде облік працівників ОНУ, притягнутих до відповідальності за вчинення корупційних правопорушень.

2.9. Розглядає в межах повноважень повідомлення щодо причетності працівників ОНУ до вчинення корупційних правопорушень.

2.10. Веде прийом співробітників, студентів ОНУ з питань протидії корупції.

2.11. Організовує та в межах своєї компетенції бере участь в проведенні службових розслідувань і перевірок з метою виявлення причин та умов, що сприяли вчиненню корупційного правопорушення, або невиконання вимог антикорупційного законодавства.

2.12. Аналізує матеріали службових розслідувань, перевірок та контрольно-перевірочних заходів. Готує Ректору ОНУ пропозиції щодо заходів реагування і необхідності направлення до правоохоронних органів інформації, перевірка якої не відноситься до компетенції ОНУ.

2.13. Складає плани та подає звіти про роботу щодо запобігання та виявлення корупції в ОНУ.

2.14. Повідомляє керівника ОНУ про факти, що можуть свідчити про вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень посадовими особами ОНУ.

2.15. Виконує вимоги з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки, які передбачено відповідними правилами та інструкціями.

2.16. Виконує вимоги чинного антикорупційного законодавства України та заходи, зазначені в цій Програмі.

3. Права

Уповноважена особа має право:

3.1. Отримувати від інших структурних підрозділів ОНУ інформацію і матеріали, необхідні для виконання покладених на нього завдань, а також в установленому законом порядку інформацію з обмеженим доступом або таку, що містить державну таємницю.

3.2. Отримувати від працівників ОНУ усні та письмові пояснення з питань, які виникають під час проведення службових розслідувань (перевірок).

3.3. Ініціювати перед керівником ОНУ питання щодо надсилання запитів до державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності з метою отримання від них відповідної інформації та матеріалів, необхідних для виконання покладених на уповноваженого з антикорупційної діяльності завдань.

3.4. Брати участь в заходах з питань запобігання та виявлення корупції, що проводяться в ОНУ, скликати наради з питань, що належать до його компетенції.

3.5. Вносити Ректору ОНУ пропозиції з питань удосконалення запобігання та виявлення корупції в ОНУ.

3.6. Ініціювати проведення службових розслідувань і перевірок в ОНУ з

метою виявлення причин та умов, що сприяли вчиненню корупційного правопорушення, або невиконання вимог антикорупційного законодавства.

3.7. На соціальний та правовий захист відповідно до діючого законодавства.

3.8. Отримувати майно та обладнання, необхідні для виконання своїх посадових обов'язків.

3.9. Залучати інших працівників ОНУ шляхом надання їм усних та письмових доручень та здійснення контролю за їх виконанням.

IV. УПРАВЛІННЯ КОРУПЦІЙНИМИ РИЗИКАМИ

1.1. Для ефективного запобігання корупції у своїй діяльності ОНУ застосовує ризик-орієнтований підхід та створює систему управління ризиками, яка передбачає здійснення регулярного оцінювання корупційних ризиків, впливу яких може зазнавати діяльність ОНУ, вжиття заходів, необхідних та достатніх для їх усунення або мінімізації, їх подальшого моніторингу та контролю, а також оновлення існуючих антикорупційних заходів відповідно до змін внутрішнього та зовнішнього середовища діяльності ОНУ.

1.2. ОНУ здійснює періодичне оцінювання корупційних ризиків у своїй діяльності, метою якого є:

- 1) ідентифікація внутрішніх та зовнішніх корупційних ризиків у діяльності ОНУ;
- 2) оцінка достатності, відповідності та ефективності існуючих заходів для належного запобігання, усунення або мінімізації ідентифікованих корупційних ризиків;
- 3) аналіз та оцінка (визначення рівнів) виявлених корупційних ризиків;
- 4) визначення за пріоритетом високо ризикових процесів з урахуванням характеру та ступеня вразливості процесів до корупційних ризиків, рівнів оцінених корупційних ризиків;
- 5) розробка заходів з метою ефективного усунення або мінімізації корупційних ризиків у діяльності ОНУ.

1.3. Організацію проведення періодичного оцінювання корупційних ризиків у діяльності ОНУ здійснює Уповноважена особа та Робоча група з оцінки корупційних ризиків, яка діє відповідно до Положення про робочу групу з оцінки корупційних ризиків у діяльності Одеського національного університету імені І. І. Мечникова (затверджено рішенням Вченої ради ОНУ від 29.10.2025, протокол № 3).

1.4. ОНУ може здійснювати внутрішнє та/або зовнішнє оцінювання корупційних ризиків:

1.4.1. Внутрішнє оцінювання корупційних ризиків здійснює Робоча група з оцінки корупційних ризиків, яка формується з представників структурних підрозділів ОНУ.

1.4.2. Зовнішнє оцінювання корупційних ризиків здійснюють залучені ОНУ аудиторські, юридичні, консалтингові компанії або незалежні експерти.

1.5. ОНУ здійснює оцінювання корупційних ризиків у своїй діяльності з

періодичністю не рідше одного разу на 2 роки.

1.6. ОНУ може прийняти рішення щодо здійснення оцінки корупційних ризиків за процедурою, визначеною законодавством, або міжнародних та національних стандартів управління ризиками.

1.7. За результатами оцінювання корупційних ризиків у діяльності ОНУ формується реєстр ризиків.

1.8. Реєстр ризиків повинен містити:

- 1) ідентифіковані корупційні ризики, сфери (напрями) діяльності ОНУ, у яких вони ідентифіковані, їхні описи, джерела, існуючі заходи контролю, оцінку їхньої достатності, відповідності та ефективності;
- 2) рівні виявлених корупційних ризиків;
- 3) пропозиції щодо заходів із усунення або мінімізації виявлених корупційних ризиків (у тому числі, оновлених/нових антикорупційних заходів на рівні ОНУ та/або на рівні бізнес-процесів, термінів (строків) їх виконання, відповідальних підрозділів/виконавців, необхідних ресурсів, індикаторів виконання).

1.9. Реєстр ризиків після його оформлення за результатами оцінювання корупційних ризиків подається на затвердження Ректору ОНУ.

1.10. Ректор ОНУ затверджує реєстр ризиків та забезпечує вжиття передбачених ним заходів, у тому числі шляхом оновлення існуючих антикорупційних заходів, та виділяє для цього необхідні ресурси.

1.11. За запитом Міністерства освіти і науки України реєстр ризиків доводиться до його відома.

1.12. Реєстр ризиків надається для виконання відповідальним підрозділам/виконавцям, а також може бути розміщений на веб-сайті ОНУ для ознайомлення усіма зацікавленими особами.

1.13. Уповноважена особа здійснює моніторинг виконання заходів із усунення або мінімізації виявлених корупційних ризиків, готує та подає звітність щодо стану виконання заходів у порядку та строки, визначені цією Програмою.

V. ПРОСВІТНИЦЬКІ ЗАХОДИ

1. Періодичне навчання з питань запобігання і виявлення корупції

1.1. З метою формування належного рівня антикорупційної культури Уповноважена особа забезпечує організацію обов'язкового ознайомлення із положеннями Закону України «Про запобігання корупції», цієї Програми та прийнятими на її виконання внутрішніми документами ОНУ новопризначених працівників, представників ОНУ та осіб, які проходять навчання в ОНУ чи виконують певну роботу.

1.2. ОНУ забезпечує належне та достатнє доведення положень цієї Програми та внутрішніх документів ОНУ у сфері запобігання та протидії корупції, змін у антикорупційному законодавстві та практиці його застосування до усіх працівників, представників та ділових партнерів ОНУ шляхом інформування

(комунікацій).

1.3. Відповідальним за інформування з питань запобігання та виявлення корупції є Уповноважена особа.

1.4. ОНУ забезпечує періодичне підвищення кваліфікації (навчання) посадових осіб усіх рівнів, членів органів управління, працівників, Уповноваженої особи та, у разі необхідності, представників ОНУ.

2. Надання працівникам роз'яснень та консультацій Уповноваженою особою

2.1. У разі наявності питань щодо роз'яснення окремих положень цієї Програми Ректор, члени органів управління, посадові особи усіх рівнів, працівники та представники ОНУ можуть звернутися до Уповноваженої особи за отриманням усного або письмового роз'яснення чи консультації.

2.2. Уповноважена особа надає роз'яснення або консультацію у розумний строк, але не більше 10 днів від дня отримання звернення. Якщо у вказаний строк надати роз'яснення або консультацію неможливо, Уповноважена особа може продовжити строк розгляду звернення, про що обов'язково повідомляється особа, яка звернулася за роз'ясненням або консультацією. Загальний строк розгляду звернення не може перевищувати 30 днів від дня його отримання Уповноваженою особою.

2.3. Уповноважена особа узагальнює найпоширеніші питання, з яких до неї звертаються, відповіді на них і розміщує узагальнені роз'яснення (консультації тощо) інформаційного характеру на загальнодоступних для працівників ОНУ ресурсах та/або поширює їх іншим чином (наприклад, засобами електронної пошти).

2.4. Уповноважена особа може обирати й інші форми надання роз'яснень і консультацій з питань виконання цієї Програми та антикорупційного законодавства (пам'ятки, плакати, відеозвернення, відео- та методичні матеріали, розміщені на офіційному сайті та на ютуб-каналі Національного агентства).

VI. ЗАХОДИ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПЕРЕВІРКИ

1. Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів

1.1. ОНУ прагне забезпечити, щоб конфлікт інтересів не мав несприятливого впливу на інтереси ОНУ, а також інтереси здобувачів вищої освіти та осіб, які навчаються в ОНУ, інших споживачів послуг ОНУ, замовників, держави Україна шляхом запобігання, виявлення та врегулювання конфліктів інтересів.

1.2. ОНУ здійснює запобігання та врегулювання ситуацій конфлікту інтересів на основі таких принципів:

1.2.1. Обов'язковість інформування працівниками про ситуації, що мають ознаки конфлікту інтересів;

1.2.2. Недопущення виникнення конфлікту інтересів;

1.2.3. Індивідуальний підхід при розгляді та оцінюванні кожного окремого випадку, що має ознаки конфлікту інтересів.

1.3. Працівники ОНУ зобов'язані не пізніше наступного робочого дня з дня, коли дізналися чи повинні були дізнатися про наявність у них реального чи потенційного конфлікту інтересів, письмово повідомити про це Ректора та Уповноважену особу, не вчиняти дій та не приймати рішень в умовах реального конфлікту інтересів та вжити заходів щодо врегулювання реального або потенційного конфлікту інтересів.

1.4. У разі виникнення реального або потенційного конфлікту інтересів у Ректора ОНУ, він (вона) письмово повідомляє про це Уповноважену особу та Міністерство освіти і науки України, до повноважень якого належить звільнення / ініціювання звільнення з посади Ректора ОНУ.

1.5. У разі виникнення реального або потенційного конфлікту інтересів у представника ОНУ, він письмово повідомляє про це Уповноважену особу та Ректора ОНУ.

1.6. У разі виникнення реального або потенційного конфлікту інтересів у Уповноваженої особи, вона письмово повідомляє про це Ректора ОНУ.

1.7. Ректор протягом двох робочих днів після отримання повідомлення про наявність у працівника ОНУ реального чи потенційного конфлікту інтересів приймає, з урахуванням рекомендацій Уповноваженої особи, рішення про спосіб врегулювання конфлікту інтересів, про що повідомляє працівника.

1.8. Врегулювання конфлікту інтересів здійснюється за допомогою одного з нижченаведених заходів (окремо або в поєднанні):

1.8.1. Усунення працівника від виконання завдання, вчинення дій, прийняття рішення чи участі в його прийнятті в умовах реального чи потенційного конфлікту інтересів;

1.8.2. Застосування зовнішнього контролю за виконанням особою відповідного завдання, вчиненням нею певних дій чи прийняття рішень;

1.8.3. Обмеження доступу працівника до певної інформації;

1.8.4. Перегляду обсягу посадових (функціональних) обов'язків працівника;

1.8.5. Переведення працівника на іншу посаду;

1.8.6. Звільнення працівника.

1.9. Порядок застосування заходів врегулювання конфлікту інтересів та його особливості для різних категорій осіб встановлюються Уповноваженою особою.

1.10. Рішення про врегулювання конфлікту інтересів у діяльності Ректора ОНУ приймається особою або органом (у тому числі колегіальним), до повноважень якої (якого) належить звільнення / ініціювання звільнення з посади Ректора ОНУ, протягом двох робочих днів після отримання повідомлення. Про прийняте рішення невідкладно повідомляються особа, якої воно стосується, та Уповноважена особа.

1.11. Працівники ОНУ можуть самостійно вжити заходів щодо врегулювання конфлікту інтересів шляхом позбавлення відповідного приватного інтересу з наданням підтверджуючих документів безпосередньо Ректору ОНУ та Уповноваженій особі.

1.12. У разі виникнення реального або потенційного конфлікту інтересів у

особи, яка входить до складу колегіального органу (органу управління ОНУ (вченої ради, керівництва, іншого органу), комісії, робочої групи тощо), під час вирішення питання цим органом така особа письмово повідомляє про це відповідний колегіальний орган та Уповноважену особу.

1.13. Зазначеній особі забороняється:

1.13.1. Брати участь у підготовці документів для прийняття рішення колегіальним органом із відповідного питання;

1.13.2. Брати участь у розгляді (обговоренні) відповідного питання;

1.13.3. Голосувати з відповідного питання.

1.14. Якщо неучасть члена колегіального органу ОНУ призведе до втрати правомочності цього органу, участь такої особи у прийнятті рішень має здійснюватися під зовнішнім контролем. Рішення про здійснення зовнішнього контролю приймає відповідний колегіальний орган.

1.15. Зовнішній контроль здійснюється шляхом участі Уповноваженої особи в роботі колегіального органу в статусі спостерігача без права голосу.

2. Політика та процедури ділової гостинності. Подарунки

2.1. ОНУ з урахуванням вимог законодавства визначає загальну політику та процедури надання і приймання ділової гостинності та подарунків.

2.2. Ректор ОНУ, члени органів управління, посадові особи усіх рівнів, працівники, представники ОНУ, здобувачі вищої освіти та особи, які навчаються в ОНУ, зобов'язані утримуватися від пропозиції ділової гостинності, подарунків офіційним особам, їх близьким особам, фактичним або потенційним діловим партнерам, їх працівникам або представникам, якщо така ділова гостинність, подарунки можуть бути розцінені як спонукання або готовність до вчинення корупційного правопорушення, пов'язаного з діяльністю ОНУ.

2.3. Дарування та отримання подарунків, а також надання і приймання ділової гостинності у межах установлення чи підтримання ділових відносин або для досягнення іншої мети діяльності ОНУ допускається, якщо воно відповідає сукупності таких критеріїв:

2.3.1. Не має на меті вплив на об'єктивність будь-якого рішення щодо укладення правочинів, надання чи отримання послуг, інформації, будь-яких інших переваг для ОНУ.

2.3.2. Не є прихованою неправомірною вигодою (наприклад, для того, щоб одержати або продовжувати одержувати комерційні замовлення або неналежну перевагу).

2.3.3. Відповідає загальновизнаним уявленням про гостинність (наприклад, подарунком є сувенірна продукція).

2.3.4. Не заборонено законодавством держави, в якій вони надаються та/або приймаються.

2.3.5. Вартість не перевищує меж, установлених законодавством та ОНУ.

2.3.6. Не заборонено відповідно до внутрішніх документів організації одержувача і не перевищує встановлену такими документами вартість.

2.3.7. Розголошення про подарунок, ділову гостинність не створить ризику для

ділової репутації ОНУ або того, хто одержав подарунок, ділову гостинність.

2.3.8. Подарунки, ділова гостинність є обґрунтованими, ненадмірними і доречними в контексті встановлення/підтримання ділових відносин.

2.4. Не допускається дарування та отримання подарунків у вигляді грошових коштів (готівкових або безготівкових), еквіваленту грошових коштів (подарункові картки або подарункові ваучери).

2.5. У разі наявності сумнівів щодо прийнятності подарунка, ділової гостинності працівники повинні звернутися до Уповноваженої особи в порядку, визначеному цією Програмою, для отримання консультації та/або роз'яснення.

2.6. Про факти надання (здійснення) або отримання подарунка / ділової гостинності в рамках загальновизнаних уявлень про гостинність ректор ОНУ, члени органів управління, посадові особи усіх рівнів, працівники, представники ОНУ протягом одного робочого дня повідомляють Уповноважену особу в порядку, встановленому ОНУ.

3. Благодійна та спонсорська діяльність

3.1. ОНУ не здійснює благодійну та спонсорську діяльність, окрім випадків, прямо передбачених законодавством.

3.2. ОНУ може бути набувачем (бенефіціаром) благодійної та/або спонсорської допомоги у порядку, визначеному законодавством, виключно на умовах безкорисливості та добровільності з боку благодійника (донора) і цільового спрямування набутої допомоги виключно для забезпечення статутної діяльності ОНУ.

3.3. Уповноважена особа здійснює попередню перевірку запланованої благодійної/спонсорської діяльності/допомоги та погоджує проекти правочинів щодо здійснення благодійної, спонсорської діяльності для того, щоб впевнитися, що благодійна, спонсорська допомога не надається/використовується як неправомірна вигода або з іншою незаконною метою.

3.4. Порядок отримання і використання благодійної допомоги (благодійних внесків) врегульовано Положенням про отримання і використання благодійних (добровільних) внесків Одеським національним ОНУ імені І. І. Мечникова (затверджено рішенням Вченої ради ОНУ 28.10.2025, протокол №3).

4. Підтримка політичних партій

4.1. ОНУ не здійснює підтримку будь-яких політичних партій у будь-який спосіб або будь-якими засобами в Україні та за її межами.

4.2. Працівники ОНУ зобов'язані утримуватися від діянь, які можуть бути розцінені як підтримка ОНУ політичних партій.

5. Перевірка кандидатів на посади

5.1. ОНУ з метою реалізації цієї Програми в рамках процедур добору персоналу здійснює перевірки кандидатів на посади, що вразливі до корупційних

ризиків.

5.2. Перевірка кандидатів на посади проводиться з метою:

5.2.1. Встановити, чи не викликає укладення трудового договору (контракту) з кандидатом корупційні ризики для ОНУ.

5.2.2. Встановити, чи не призведе укладення трудового договору (контракту) з кандидатом до порушення антикорупційного законодавства.

5.2.3. Переконатися у тому, що кандидат зобов'язується дотримуватися вимог цієї Програми.

5.3. Рішення про укладення трудового договору (контракту) приймається з урахуванням вимог антикорупційного законодавства.

5.4. Перевірки кандидатів на посади, що вразливі до корупційних ризиків, здійснює Уповноважена особа. За результатами перевірки Уповноважена особа готує для ректора ОНУ та/або проректора за відповідним напрямом діяльності обґрунтований висновок про наявність чи відсутність корупційних ризиків.

5.5. Порядок здійснення перевірки кандидатів на посади та перелік посад, що вразливі до корупційних ризиків, визначає ОНУ.

5.6. Матеріали перевірки кандидатів на посади, що вразливі до корупційних ризиків, зберігаються в особових справах протягом всього строку їх зберігання.

6. Повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних із корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції»

6.1. ОНУ створює сприятливі умови для викривачів та формує повагу до викривачів як частину ділової культури ОНУ.

6.2. ОНУ забезпечує викривачам умови для здійснення повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних із корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції».

6.3. Процедура отримання та розгляду повідомлень про корупційні або пов'язані із корупцією правопорушення врегульована Положенням про порядок організації роботи з отримання та розгляду повідомлень про корупційні або пов'язані із корупцією правопорушення в Одеському національному ОНУ імені І. І. Мечникова (затверджено рішенням Вченої ради ОНУ 28.10.2025, протокол №3).

VII. НАГЛЯД, КОНТРОЛЬ, ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО ЦЬОЇ ПРОГРАМИ

1. Нагляд і контроль

1.1. Уповноважена особа здійснює нагляд і постійний контроль за дотриманням цієї Програми керівництвом ОНУ, членами органів управління, посадовими особами усіх рівнів, працівниками та представниками ОНУ.

1.2. Нагляд і контроль за дотриманням цієї Програми Уповноважена особа здійснює шляхом:

1.2.1. Розгляду і реагування на повідомлення про корупційні або пов'язані із

корупцією правопорушення.

1.2.2. Здійснення перевірок діяльності працівників ОНУ щодо виконання (реалізації) цієї Програми.

1.2.3. Проведення перевірок організаційно-розпорядчих документів, правочинів, інших документів ОНУ, передбачених цією Програмою, а також їх проєктів на наявність корупційних ризиків.

1.2.4. Здійснення періодичного моніторингу виконання цієї Програми.

1.3. Якщо під час здійснення нагляду або контролю за дотриманням цієї Програми Уповноважена особа виявить ознаки вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення, вона ініціює перед ректором ОНУ проведення внутрішнього розслідування у порядку, передбаченому цією Програмою та внутрішніми документами ОНУ.

1.4. Уповноважена особа не рідше ніж один раз на рік в строки та у порядку, що визначені ректором ОНУ, готує звіт за результатами моніторингу виконання цієї Програми.

2. Внесення змін до цієї Програми

2.1. Ректор ОНУ забезпечує організацію механізмів зворотного зв'язку та інші внутрішні процеси, спрямовані на підтримку та постійне вдосконалення цієї Програми.

2.2. Ця Програма переглядається у таких випадках:

2.2.1. за результатами:

2.2.1.1. звіту про оцінки корупційних ризиків у діяльності ОНУ;

2.2.1.2. здійснення нагляду і контролю за дотриманням Програми, а також оцінки результатів здійснення передбачених нею заходів;

2.2.1.3. аналізу практики виконання Уповноваженою особою своїх посадових обов'язків;

2.2.1.4. проведення Уповноваженою особою анкетування, обговорення та консультацій із працівниками, ректором ОНУ, а також з діловими партнерами ОНУ щодо удосконалення Програми;

2.2.2. внесення до законодавства, в тому числі антикорупційного, змін, які впливають на діяльність ОНУ;

2.2.3. необхідність внесення змін редакційного характеру, які не впливають на її зміст (перейменування організації, її структурних підрозділів, зміна назви посад, зміна назви нормативно-правових актів, на які містяться посилання в антикорупційній програмі, зміна персональних даних особи-виконавця заходу, інші зміни редакційного характеру).

2.3. Ініціатором внесення змін до цієї Програми може бути Уповноважена особа, а також Ректор ОНУ, Наглядова рада ОНУ, посадові особи усіх рівнів, працівники ОНУ.

2.4. Пропозиції щодо внесення змін до цієї Програми подаються Уповноваженій особі, яка їх вивчає та систематизує.

2.5. Зміни до цієї Програми не можуть встановлювати стандарти та вимоги

нижчі, ніж передбачені Законом України «Про запобігання корупції».